

YÖNETMELİK

Hacettepe Üniversitesinden:**HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM-ÖĞRETİM
VE SINAV YÖNETMELİĞİ****BİRİNCİ BÖLÜM
Başlangıç Hükümleri****Amaç**

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Hacettepe Üniversitesinde yürütülen lisansüstü eğitim-öğretim ve sınavlar ile ilgili usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik; Hacettepe Üniversitesinde yürütülen lisansüstü eğitim ve öğretime ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü ve 44 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) AHCI: Arts and Humanities Citation Index veri tabanını,
- b) AKTS: Avrupa Kredi Transfer Sistemini,
- c) ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,
- ç) Ana bilim/ana sanat dalı: Enstitüde programı bulunan ve programın yürütülmesinden enstitüye karşı sorumlu olan ana bilim/ana sanat dallarını,
- d) Ana bilim/ana sanat dalı akademik kurulu: Ana bilim/ana sanat dalının lisansüstü eğitim ve öğretim programlarında ders veren kadrolu öğretim üyeleri ile doçentlik unvanını almış öğretim elemanlarından ya da ana bilim/ana sanat dalında YÖK onaylı bilim dallarının bulunması halinde bilim dalı başkanlarından oluşan kurulları,
- e) Araştırma makalesi: Bir araştırma sorusu veya hipotez doğrultusunda, bilimsel yöntemler kullanılarak araştırmacı tarafından üretilen ya da ikincil verilerin analiz edilmesi ile ulaşılan bulguların, ortaya konulduğu bilimsel yayın türünü,
- f) Bilim/sanat dalı: Ana bilim/ana sanat dalı içinde eğitim-öğretim, araştırma ve uygulama yapan YÖK tarafından onaylı birimi,
- g) Bilim/sanat dalı akademik kurulu: YÖK tarafından onaylı bilim/sanat dalı tarafından yürütülen lisansüstü eğitim ve öğretim programlarında ders veren kadrolu öğretim üyeleri ile doçentlik unvanını almış öğretim elemanlarından oluşan kurulları,
- ğ) Danışman: Enstitüde kayıtlı öğrenciye ders ve/veya tez/sanatta yeterlik çalışması dönemlerinde rehberlik etmek üzere atanan öğretim üyelerini, doktora veya doçentlik unvanına sahip öğretim elemanlarını ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Ek 46 ncı maddesi uyarınca görevlendirilen doktora derecesine sahip araştırmacıları ve tezsiz yüksek lisans programlarında öğrenciye dönem projesinde rehberlik edebilecek olan doktoralı öğretim görevlilerini,
- h) Dönem projesi: Tezsiz yüksek lisans programlarında öğrencinin danışman rehberliğinde yaptığı araştırmayı,
- ı) Enstitü: Hacettepe Üniversitesine bağlı enstitüleri,
- i) Enstitü kurulu: Hacettepe Üniversitesine bağlı enstitülerin enstitü kurullarını,
- j) Enstitü yönetim kurulu: Hacettepe Üniversitesine bağlı enstitülerin yönetim kurullarını,
- k) ESCI: Emerging Sources Citation Index veri tabanını,
- l) Eşdeğer diploma programı: İsimleri aynı olan veya enstitü yönetim kurulu tarafından içeriklerinin en az %80'inin aynı olduğu tespit edilen diploma programlarını,
- m) İntihal: Başkalarının fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermeyi,
- n) Merkezi yabancı dil sınavı: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından yapılan merkezi yabancı dil sınavını,
- o) Özel konular dersi: Danışmanlığı yapılmakta olan öğrenciyle yürütülen ve tez/sanat çalışması süresince yüklenilen dersi,
- ö) Rektörlük: Hacettepe Üniversitesi Rektörlüğünü,
- p) Sanat çalışması: Ana sanat dalları tarafından yürütülen yüksek lisans ve sanatta yeterlik programlarında, öğrencilerin tez, sergi, proje, tasarım, uygulama, gösterim, müzik kompozisyonu, müzik/sahne sanatları performansı, rejî, koreografi/koreoloji, oyun yazarlığı, dramaturgi ve benzeri bir sanat etkinliği ile bu etkinlik kapsamında hazırlanan yazılı raporu,
- r) SCIE: Science Citation Index Expanded veri tabanını,
- s) SCOPUS: SCOPUS özet ve indeksleme servisini,

ş) SCOPUS Q1 ve Q2 kategorileri: Makalenin yayımlandığı veya yayıma kabul edildiği yıla ait SCImago Journal Rank (SJR) göstergesi (scimagojr.com) esas alınarak belirlenen kategoriye ya da SJR verisi bulunmayan dergiler için SCOPUS CiteScore çeyreği kullanılarak belirlenen kategoriye,

t) Senato: Hacettepe Üniversitesi Senatosunu,

u) SSCI: Social Science Citation Index veri tabanını,

ü) Tez: Yüksek lisans veya doktora/sanatta yeterlik tezini/çalışmasını,

v) Üniversite: Hacettepe Üniversitesini,

y) Üniversite Yönetim Kurulu: Hacettepe Üniversitesi Yönetim Kurulunu,

z) YÖK: Yükseköğretim Kurulunu,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM Eğitim-Öğretim ile İlgili Esaslar

Genel esaslar

MADDE 5- (1) Lisansüstü eğitim aşağıdaki yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik programlarından oluşur:

a) Yüksek lisans programları, tezli ve tezsiz olmak üzere iki şekilde yürütülür. Lisans diplomasına sahip olan öğrenciler yüksek lisans programında öğrenim, bilimsel araştırma, sanatsal çalışma ve uygulama faaliyetlerinde bulunurlar. Tezsiz yüksek lisans programları uzaktan eğitim ve ikinci öğretim biçiminde yürütülebilir.

b) Doktora programları, lisans veya yüksek lisans derecesine dayalı olarak yürütülen öğretim, bilimsel araştırma ve uygulama faaliyetlerini kapsar.

c) Sanatta yeterlik programları, lisans veya yüksek lisans derecesine dayalı olarak yürütülen öğretim ve sanatsal çalışmaları kapsar.

(2) Tezsiz yüksek lisans programları hariç olmak üzere aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıt yaptırılamaz ve devam edilemez.

Lisansüstü programların açılması ve yürütülmesi

MADDE 6- (1) Üniversitede lisansüstü program ana bilim/ana sanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü kurulunun görüşü üzerine Senatonun kararı ve YÖK'ün onayı ile açılır.

(2) Lisansüstü programların düzenlenip yürütülmesinde ana bilim/ana sanat dalı bütünlüğü esas alınır. Ancak, öğrencilerin değişik alanlarda uzmanlaşmalarına olanak sağlanır.

(3) Ana bilim/ana sanat dalının lisansüstü eğitim programları, eğitim hedefleri, programlara giriş ve mezuniyet koşulları, programların içerdiği zorunlu ve seçmeli dersler, derslerin kredileri ve benzeri konulara ilişkin esaslar, ilgili ana bilim/ana sanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü kurulunun görüşü üzerine Senato kararı ile belirlenir.

(4) Ana bilim/ana sanat dalı akademik kurulunun mevcut programlara ilişkin değişiklik önerileri enstitü kurulunun görüşü alınarak Senato tarafından karara bağlanır.

(5) Ana bilim/ana sanat dalı akademik kurulunun önerisi, enstitü yönetim kurulunun görüşü üzerine Senatonun kararı ve YÖK'ün onayı ile diğer yurt içi veya yurt dışı yükseköğretim ya da araştırma kurum ve kuruluşları ile iş birliği yapılarak ortak programlar açılabilir. Yurt dışı ortak programlar, 6/10/2016 tarihli ve 29849 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarının Yurt Dışı Yükseköğretim Kurumlarıyla Ortak Eğitim Öğretim Programlarına Dair Yönetmelik ve ilgili diğer mevzuat hükümlerine göre yürütülür.

(6) Eğitim ve öğretim yarıyıl esasına göre yürütülür ve bir akademik yıl güz ve bahar dönemi olmak üzere iki yarıyıldan oluşur. Yaz okulunda da dersler açılabilir. Yaz okulunun açılması, süresi ve şekli, ana bilim/ana sanat dalının önerisi ve enstitü kurulunun görüşü üzerine Senato tarafından karara bağlanır.

(7) Lisansüstü programların açılması ve yürütülmesi ile ilgili ana bilim/ana sanat dalı akademik kurulu kararları; ana bilim dalının kadrolu öğretim üyeleri ile doçentlik unvanına sahip öğretim elemanlarının katılımıyla ve salt çoğunluk esasına göre alınır. Ana bilim/ana sanat dalında YÖK onaylı bilim dallarının bulunması halinde, kurul kararlarının bilim dalı başkanlarının katılımıyla alınması esas olmakla birlikte, gerekli görülen hallerde ana bilim/ana sanat dalı öğretim üyelerinin geniş katılımıyla ve salt çoğunluk esasına göre alınır.

(8) Disiplinler arası ana bilim/ana sanat dallarında ise ana bilim/ana sanat dalı akademik kurulu; ilgili ana bilim/ana sanat dalında tez/dönem projesi danışmanı olarak görevlendirilmiş, ana bilim/ana sanat dalının veya Üniversitenin kadrosunda bulunan öğretim üyeleri ile doçentlik unvanına sahip öğretim elemanlarından oluşur. Kurul kararları, söz konusu öğretim üyeleri ve öğretim elemanlarının katılımıyla ve salt çoğunluk esasına göre alınır. Bir bilim/sanat dalı tarafından yürütülmekte olan lisansüstü eğitim ve öğretim programlarında, bu Yönetmelik kapsamında ana bilim/ana sanat dalı kurulu kararı alınırken ilgili bilim/sanat dalı akademik kurulunun da görüşü alınır.

Bilimsel hazırlık programına öğrenci kabulü

MADDE 7- (1) Bilimsel hazırlık; yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik programlarında genel başarı değerlendirilmesinde başarılı bulunanlardan, lisans ya da yüksek lisans öğrenimini başvurdıkları alanın dışında bir alanda veya Üniversite dışında bir yükseköğretim kurumunda tamamlayanlar için sınav jürisinin önerisi ve ilgili ana bilim/ana sanat dalı kurullarının görüşü üzerine enstitü yönetim kurulunun kararıyla düzenlenip yürütülen programdır.

(2) Bilimsel hazırlık programına devamı gerekli görülenler, ilgili derslere ve uygulama çalışmalarına kayıt yaptırarak devam etmek ve başarılı olmak zorundadırlar.

(3) Bilimsel hazırlık programı kapsamında alınan dersler asıl programın öngördüğü derslerin ulusal kredi ve AKTS kredisi yüküne sayılmaz. Bilimsel hazırlık programı en fazla beş ders ile sınırlıdır. Bilimsel hazırlık programı kapsamında ders alan öğrenci aynı anda lisansüstü program derslerini alamaz.

(4) Bilimsel hazırlık programı derslerinde ders başarı notu, yüksek lisans programları için C1, doktora/sanatta yeterlik programları için B2'dir. Ancak, ders notları not çizelgesine geçti G veya kaldı K şeklinde işlenir.

(5) Bilimsel hazırlık programının süresi en çok iki yarıyıldır. Yaz dönemi bu süreye dahil edilmez. Bu süre yarıyıl izinleri dışında uzatılamaz ve süre sonunda başarılı olamayan öğrencilerin ilişiği kesilir. Bu programda geçirilen süre yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik programı sürelerine dahil edilmez.

Özel öğrenci kabulü

MADDE 8- (1) Bir yüksek lisans, doktora veya sanatta yeterlik programına kayıtlı olan öğrenciler, diğer yükseköğretim kurumlarındaki lisansüstü derslere, kayıtlı oldukları enstitü ana bilim/ana sanat dalı başkanlığının onayı ile özel öğrenci olarak kabul edilebilir. Lisansüstü derslere kabul edilen öğrencilerin özel öğrenci olarak aldığı ve başarılı olduğu derslerin muafiyet işlemleri kayıtlı oldukları enstitü ana bilim/ana sanat dalı başkanlığı tarafından yürütülür. Özel öğrenci kabul koşulları ve diğer hususlar Senato tarafından belirlenir.

Yatay geçişle öğrenci kabulü

MADDE 9- (1) Üniversitede veya diğer yükseköğretim kurumlarının lisansüstü programlarında en az bir yarıyıl öğrenim görmüş ve başvurmak istedikleri programın bağlı olduğu ana bilim/ana sanat kurulu tarafından belirlenmiş başarı düzeyini sağlayan öğrenciler, Üniversitede yürütülen eşdeğer diploma programına yatay geçiş yapmak için başvurabilirler. Başvuruların kabul edilebilmesi için; ilgili ana bilim/ana sanat dalında yüksek lisans, doktora/sanatta yeterlik öğrenci kontenjanlarının olması, öğrencinin geçiş yapmak istediği lisansüstü programın öğrenci kabul koşullarını sağlamış ve lisansüstü öğrenimi sırasında aldığı tüm derslerin her birinden 21 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen başarı notlarını almış olması gerekir. Yatay geçişi uygun görülen öğrencilerin kabulü ve intibakları enstitü yönetim kurulu kararıyla kesinleşir.

(2) Herhangi bir yüksek lisans programında öğrenim gören öğrencilerin, lisans derecesi ile doktora programına yatay geçiş yapabilmeleri için ilgili ana bilim/ana sanat dalı kurulunun belirlediği lisans derecesi ile doktora programının giriş koşullarını sağlamış olmaları gerekir. Yatay geçiş kabulü ilgili ana bilim/ana sanat dalı kurulu tarafından önerilir ve enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir. Bu öğrencilere, lisans derecesi ile kabul edilen öğrencilere tanınan süreler tanınır.

(3) Lisans derecesi ile doktora programına kabul edilmiş olan öğrenciler, Üniversitede yürütülen bir yüksek lisans programına geçiş yapabilirler. Bu öğrencilerin geçiş yapmak istedikleri programın giriş koşullarını sağlamış olması gerekir. Geçiş kabulü, ilgili ana bilim/ana sanat dalı kurulu tarafından önerilir ve enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir.

(4) Yatay geçiş yapan öğrenci, 21 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen başarı notlarını elde ettiği en fazla iki dersi, ana bilim/ana sanat dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile yatay geçiş yaptığı programa taşıyabilir.

(5) Yatay geçişi uygun görülen öğrencinin daha önceki eğitiminde kullandığı süreler kabul edildiği programa dahil edilir.

İzinler

MADDE 10- (1) Öğrenciler; sağlık, mahkumiyet, zorunlu askerlik hizmeti gibi nedenlerle ve yurt içi veya yurt dışı yükseköğretim/araştırma kurum ve kuruluşlarında, devam etmekte oldukları lisansüstü eğitimi veya alanına katkı sağlayacak eğitim/araştırma amacıyla enstitü yönetim kurulu kararıyla bir defada en çok iki yarıyıl ve öğrenim süresi boyunca toplam olarak en çok dört yarıyıl izinli sayılabilirler. Ancak rahatsızlığı ve tedavi sürecinin devam etmesi nedeniyle izinli sayılma talebinde bulunan öğrenciler ile hükümlü öğrenciler için mazereti enstitü yönetim kurulu tarafından değerlendirilerek dört yarıyıldan fazla izin verilebilir. İzin süreleri, eğitim-öğretim süresine dahil edilmez.

(2) Doğum yapan lisansüstü kadın öğrencilere talepleri halinde doğum sonrası iki dönem ek süre verilebilir, verilen bu ek süreler azami süreden sayılmaz.

(3) Afet ve salgınlarda tez aşamasındaki lisansüstü eğitim öğrencilerine talepleri halinde bir dönem, afet veya salgının aşamasına göre tekrar başvurmaları durumunda bir dönem daha olmak üzere en fazla iki dönem ek süre verilebilir, verilen bu ek süreler azami süreden sayılmaz.

(4) Birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarda anılan nedenlerle izinli sayılmak isteyen veya ek süre talep eden öğrenci, mazeretini belirten dilekçesi ve belgeleri ile birlikte ilgili ana bilim/ana sanat dalına en geç ilgili yarıyılın ders ekleme-bırakma süresi bitimine kadar başvurur. Ana bilim/ana sanat dalı başkanlığı, izin talebini öğrencinin danışmanının görüşüyle birlikte enstitüye iletir. Öngörülemeyen sebeplerle ortaya çıkan mazeret durumları hariç, ders ekleme-bırakma haftası bitiminden sonra yapılacak başvurular işleme konulmaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kontenjan, Başvuru, Değerlendirme ve Kayıtlar

Kontenjan

MADDE 11- (1) Lisansüstü programların kontenjanları, ana bilim/ana sanat dalı akademik kurulunun görüşü ve enstitü yönetim kurulunun önerisi üzerine Üniversite Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

(2) Öğrenci kontenjanları, ilgili mevzuat hükümleri uyarınca YÖK tarafından belirlenen, lisansüstü programlarda görev alabilecek öğretim üyesi sayısı ve mevcut öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı dikkate alınarak; tezli yüksek lisans ve doktora programları için öğretim üyesi başına düşen danışmanlık en fazla 14, tezsiz yüksek lisans programları için ise tezli yüksek lisans ve doktora programları hariç en fazla 16 öğrenci olacak şekilde belirlenir. Ancak, YÖK ile yapılan protokol dahilinde ve Üniversite-sanayi iş birliği çerçevesinde yürütülen lisansüstü programlar için bu kontenjan %50'ye kadar artırılabilir.

İlan, başvuru ve ön değerlendirme

MADDE 12- (1) Öğrenci kabul edilecek lisansüstü programlar, bu programların kontenjanları, başvuru için gerekli belgeler, başvuru ve sınav tarihleri ile diğer koşullar enstitü tarafından ilan edilir. Başvuru için istenen

belgelerin aslı veya onaylı örnekleri enstitü tarafından kabul edilir.

(2) Her bir lisansüstü program için ön değerlendirme yapıp yapılmayacağı ve ön değerlendirmeye ilişkin usul ve esaslar Senato tarafından belirlenir ve birinci fıkrada belirtilen usule göre ilan edilir.

Giriş sınavı başarı değerlendirmesi

MADDE 13- (1) Adayların giriş sınavı başarı değerlendirmesinde; ALES puanının %50'den az olmamak üzere ne kadar ağırlıkla değerlendirmeye alınacağı ana bilim/ana sanat dalı akademik kurulunun görüşü ve enstitü kurulunun önerisi üzerine Senato tarafından belirlenir.

(2) Adayların not ortalaması 100'lük sistem üzerinden değerlendirilir. Değerlendirmede, adayların Yükseköğretim Bilgi Sisteminde kayıtlı mezuniyet notu esas alınır. Yükseköğretim Bilgi Sisteminde 100'lük sistem karşılığı bulunan adaylar için kendi not çizelgesindeki mezuniyet notu kullanılır. Yükseköğretim Bilgi Sisteminde 100'lük sistem karşılığı bulunmayan adaylar için ise YÖK tarafından belirlenen not dönüşüm tablosu kullanılır. Dörtlülük sistem dışında bir mezuniyet notu ile başvuran adayların not çevrimi Senato kararı ile onaylanmış tabloya göre yapılır.

(3) Adayların giriş sınavı başarı değerlendirmesi, ana bilim/ana sanat dalı akademik kurulunca önerilen ve enstitü yönetim kurulu kararıyla belirlenen en az üç asıl, iki yedek öğretim üyesinden oluşan bir jüri tarafından yapılır. Bir ana bilim/ana sanat dalında yürütülen farklı lisansüstü programlar için ayrı jüriler kurulabilir.

(4) Ana bilim/ana sanat dalı akademik kurulu lisansüstü programlar için giriş sınav yöntemlerini belirler. Sınavların usulüne uygun yapılmasından ise ana bilim/ana sanat dalı başkanlığı sorumludur. Sınav soruları, adayların cevapları, jüri üyelerinin her aday için verdiği puanları içeren bilgi ve belgeler 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununa uygun olarak alınan sözlü sınavlar ile müzik ve sahne sanatları alanında yapılan giriş sınavlarının sesli ve/veya görüntülü dijital kayıtları kanıt olarak ana bilim/ana sanat dalı başkanlığı tarafından en az iki yıl süreyle saklanır.

Enstitüye kayıt

MADDE 14- (1) Lisansüstü programlara kayıt hakkını kazanan adayların listesi enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir. Sonuçlar enstitü müdürlüğü tarafından ilan edilir. Kayıtlar, enstitü akademik takviminde belirtilen günlerde yapılır. Kazanan adaylar, enstitü yönetim kurulunca istenen belgeleri, süresi içinde enstitüye teslim ederek kesin kayıtlarını yaptırırlar. Süresi içinde kesin kaydını yaptırmayan adaylar kayıt haklarını kaybederler. Yedek adaylar genel başarı değerlendirme sırası ile kayıt hakkı kazanırlar. Kayıt için istenen belgelerin aslı veya onaylı örnekleri kabul edilir. Gerçeğe aykırı beyana, sahte veya tahrif edilmiş belgeye dayalı olarak kesin kayıt yaptıranların kayıtları, programa kayıt tarihleri itibarıyla iptal edilir.

(2) Kayıtlar şahsen veya elektronik ortamda yapılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Derslerin Açılması, Kayıt Yenileme, Sınavlar ve Değerlendirme

Derslerin açılması ve ders sorumluları

MADDE 15- (1) Bir yarıyılda hangi lisansüstü derslerin açılacağı ve bu derslerin hangi öğretim elemanları veya 2547 sayılı Kanunun ek 46 ncı maddesi uyarınca görevlendirilen araştırmacılar tarafından verileceği, ilgili enstitü ana bilim/ana sanat dalı veya bilim/sanat dalı akademik kurulunun önerisi üzerine enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenir.

(2) Tez/sanat çalışması kapsamındaki özel konular dersi, birinci fıkrada belirtilen usulle her yarıyıl açılır. Tez/sanat çalışmasının birden fazla danışman tarafından yönetildiği durumlarda özel konular birinci danışman üzerine açılır.

(3) Lisansüstü dersler öğretim üyeleri tarafından verilir. Gerekli görüldüğünde, ana bilim/ana sanat akademik kurulunun önerisi, enstitü yönetim kurulunun kararı ve Üniversite Yönetim Kurulu onayı ile doktora veya eşdeğeri lisansüstü eğitim derecesine sahip öğretim elemanı lisansüstü dersleri vermek için görevlendirilebilir.

Kayıt yenileme

MADDE 16- (1) Öğrenci, her yarıyıl başında, akademik takvimde belirtilen tarihlerde, enstitü kurulunca açılması kararlaştırılan dersler arasından seçeceği dersleri danışmanı ile birlikte belirleyerek program kaydını yaptırır. Öğrencinin kayıt yaptırmadığı dönemler öğrenim süresinden sayılır.

Kredi transferi

MADDE 17- (1) Bir öğrencinin özel öğrenci statüsünde aldığı lisansüstü dersler dahil olmak üzere, enstitüye kayıt olmadan önceki son beş yıl içinde yurt içi veya yurt dışı yükseköğretim kurumlarından almış olduğu lisansüstü dersler, danışmanın önerisi, ana bilim/ana sanat dalı kurulu veya bilim/sanat dalı kurulu görüşü ve enstitü yönetim kurulunun kararıyla öğrencinin kayıtlı olduğu programa transfer edilebilir.

(2) Kredi transfer oranı, lisansüstü programdan mezuniyet için gerekli asgari ulusal kredi miktarının %50'sinden fazla olmamak kaydıyla, enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenir.

Devam zorunluluğu

MADDE 18- (1) Teorik ve uygulamalı derslere devam zorunludur. Teorik ve uygulamalı derslerin %20'sinden fazlasına devam etmeyen öğrenci, o ders ya da derslerin yarıyıl sonu genel sınavlarına alınmaz ve öğrenciye F1 notu verilir.

Sınavlar

MADDE 19- (1) Sınavlar; ara sınav, genel sınav, mazeret sınavı ile yüksek lisans ve doktora tez/sanat çalışması savunma sınavı olmak üzere dört türdür.

(2) Derslerde ara sınav yapılabilir. Yarıyıl süresince yaptırılan proje, ödev, laboratuvar, atölye ve benzeri çalışmalar da ara sınav yerine geçebilir.

(3) Bir dersin genel sınavı, o dersin tamamlandığı yarıyıl sonunda yapılır. Sınavın yapılış biçimi ders sorumlusu tarafından belirlenir. Genel sınava girmeye hakkı olduğu halde girmeyen öğrenci o dersten başarısız sayılır.

(4) Mazeret sınavı, ara ve genel sınavlar yerine kullanılabilir. Mazereti, ana bilim/ana sanat dalı akademik kurulunun kararı ile kabul edilen öğrenci, ara sınav haklarını aynı yarıyıl içinde; genel sınav haklarını genel sınavların bitiminden itibaren bir ay içinde kullanır.

(5) Bir dersin ara sınavlarının sayısı, şekli, ders başarı notuna etki edecek oranı ile sınavların değerlendirme esasları, ilgili ders sorumlusu tarafından yarıyıl başında öğrencilere duyurulur.

(6) Yüksek lisans ve doktora tez/sanat çalışması savunma sınavları öğrenci ve savunma jürisi üyelerinin katılımıyla yüz yüze yapılır. Ancak, şehir ya da ülke dışındaki üniversitelerde görev yapan jüri üyeleri bu sınava çevrimiçi olarak katılabilir. Bu şekilde yapılan sınavlar elektronik ortamda kaydedilir ve CD veya taşınabilir belleğe yüklenerek sınav tutanağı ve diğer belgelerle birlikte ilgili enstitüye teslim edilir.

Ders başarı notu

MADDE 20- (1) Bir derste başarı durumu ders başarı notu ile belirlenir. Ders başarı notu, öğrencinin yarıyıl içinde ara sınavlar, uygulamalı çalışmalar, ödevler gibi çalışmalarda gösterdiği başarı ve genel sınavın birlikte değerlendirilmesi ile elde edilir. Yarıyıl içi değerlendirmelerin ders başarı notuna etkisi en fazla %50 olabilir.

Notlar

MADDE 21- (1) Öğrencilere kayıtlı oldukları her ders için ders başarı notu verilir.

a) Ders başarı durumunu ifade eden puanlar, katsayıları ve anlamları aşağıdaki gibidir:

<u>Puan</u>	<u>Harf Notu</u>	<u>Katsayı</u>	<u>Yüksek Lisans</u>	<u>Doktora/Sanatta Yeterlik</u>
95-100	A1	4,00	Başarılı	Başarılı
90-94	A2	3,75	Başarılı	Başarılı
85-89	A3	3,50	Başarılı	Başarılı
80-84	B1	3,25	Başarılı	Başarılı
75-79	B2	3,00	Başarılı	Başarılı
70-74	B3	2,75	Başarılı	Başarısız
65-69	C1	2,50	Başarılı	Başarısız
60-64	C2	2,25	Başarısız	Başarısız
55-59	C3	2,00	Başarısız	Başarısız
50-54	D	1,75	Başarısız	Başarısız
0-49	F3	0,00	Başarısız	Başarısız
	F2	0,00	Başarısız	Başarısız
	F1	0,00	Başarısız	Başarısız

b) Puanların harf notu karşılıkları şunlardır:

1) G notu: Kredisiz derslerde ve özel konular dersinde başarılı.

2) K notu: Kredisiz derslerde ve özel konular dersinde başarısız.

3) F1 notu: Devamsızlık nedeniyle genel sınava girme hakkı olmayan başarısız.

4) F2 notu: Genel sınava girme hakkı olduğu halde girmeyen başarısız.

5) C2, C3, D ve F3 notları: Yüksek lisans; B3, C1, C2, C3, D ve F3 doktora düzeyinde genel sınava giren başarısız.

6) H notu: Mazeretli.

7) E notu: Eksik çalışma.

(2) Bir dersin genel sınavına girmiş, ancak zorunlu nedenlerle yarıyıl içi çalışmalarını tamamlayamamış öğrencilere E notu verilir. Öğrencinin eksikliğini akademik takvimde belirtilen tarihe kadar tamamlayamaması durumunda, o ders için başarı notunun hesaplanmasında yarıyıl içi çalışmalarının değeri sıfır kabul edilir.

(3) Seçmeli dersten başarısız olunması durumunda, o dersten başarılı olma zorunluluğu yoktur. Ancak başarısız olunan ders transkriptten silinmez ve genel akademik ortalama hesabında dikkate alınır.

(4) Bir öğrenci almış olduğu dersten notunu yükseltmek için o dersi tekrar edebilir. Akademik ortalama hesaplamasında son not geçerlidir.

Sınav sonuçlarına itiraz ve itirazın değerlendirilmesi

MADDE 22- (1) Maddi hatalar nedeniyle sınav sonuçlarına itiraz, sonuçların ilanından itibaren bir hafta içinde ana bilim/ana sanat dalı başkanlığına yazılı olarak yapılabilir. Bu itiraz ders sorumlusuna iletilir. Ders sorumlusu tarafından yapılan değerlendirmede maddi hata tespit edilirse, gerekli not düzeltmesi yapılarak en geç bir hafta içinde enstitü müdürlüğüne bildirilir. Ders sorumlusunun verdiği not kesindir.

Akademik ortalamasının hesaplanması

MADDE 23- (1) Bir dersin ulusal kredisi ile başarı notu katsayısının çarpımı o dersin ağırlıklı puanını verir. Akademik ortalama, öğrencinin bir lisansüstü programa kayıt yaptırtmasından itibaren aldığı derslerin ağırlıklı

puanlarının toplamının aynı derslerin kredi toplamına bölünmesiyle elde edilir. Bu hesaplamada bölme işlemi virgülden sonra iki basamak yürütülür.

(2) Öğrencinin aldığı G ve H notları akademik ortalama hesaplamasında dikkate alınmaz.

İlişik kesme

MADDE 24- (1) Lisansüstü programlara devam etmek isteyen, öğrencinin talebi üzerine veya ilgili mevzuata göre yükseköğretim kurumundan çıkarma cezası verilmesi durumunda öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Yüksek Lisans Programları

Genel esaslar

MADDE 25- (1) Yüksek lisans programı, tezli ve tezsiz öğretim olmak üzere iki şekilde yürütülebilir.

(2) Öğretim elemanı ve öğrencilerin aynı mekânda bulunma zorunluluğu olmaksızın, bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı olarak öğretim faaliyetlerinin planlandığı ve yürütüldüğü uzaktan yüksek lisans programları açılabilir. Ana bilim/ana sanat dalı tarafından hazırlanan programlar enstitü kurulunun onayı, Senato kararı ve YÖK'ün onayı ile açılır. Uzaktan öğretim programlarının açılabilmesi için alanlar, uzaktan öğretim yoluyla verilecek dersler ve ulusal kredi ile AKTS miktarları, ders materyallerinin hazırlanması, sınavların yapılma şekli, yükseköğretim kurumları arasında bu amaçla yapılacak protokoller ile uzaktan eğitime ilişkin diğer hususlar Senato tarafından belirlenir ve YÖK'ün onayına sunulur.

Başvuru ve öğrenci kabulü

MADDE 26- (1) Tezli ve tezsiz yüksek lisans programlarına başvuracak adaylarda aşağıdaki koşullar aranır:

a) İlgili ana bilim/ana sanat dalı akademik kurulu tarafından önerilen ve enstitü kurulunca onaylanan bilim/sanat dalı lisans programından mezun veya mezun olabilecek durumda olmak.

b) İlgili ana bilim/ana sanat dalı akademik kurulu tarafından belirlenen yüksek lisans başvuruları için gerekli lisans başarı notuna sahip olmak.

c) Başvurulan programın puan türünde, 55 puandan az olmamak üzere ana bilim dalı akademik kurullarının önerisi ve Senato kararıyla belirlenen asgari ALES puan şartını sağlamış olmak.

ç) Merkezi yabancı dil sınavından ya da ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavından ana bilim dalı akademik kurulunun önerisi üzerine Senato tarafından belirlenen asgari yabancı dil puanına sahip olmak.

d) Yabancı uyruklu öğrencilerin ana dilinde eğitim-öğretim yapan programlara yaptıkları başvurular hariç olmak üzere, eğitim verilen dilde YÖK tarafından merkezi yabancı dil sınavları ile eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından belirlenen asgari yabancı dil puanına sahip olmak.

(2) Konservatuvar programları ile Güzel Sanatlar Fakültesinin sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programlarının enstitülerdeki ana sanat/ana bilim dallarına öğrenci kabulünde; doktora/sanatta yeterlik, tıpta, diş hekimliğinde ve eczacılıkta uzmanlık mezunlarının yüksek lisans programlarına başvurularında ALES şartı aranmaz. Bu adayların değerlendirmelerinde, başvurdukları program için 55'ten düşük 75'ten fazla olmamak üzere Senato tarafından ilan edilen puan ALES puanı olarak hesaplamalara dahil edilir. Doktora/sanatta yeterlik, tıpta, diş hekimliğinde ve eczacılıkta uzmanlık mezunu adayların değerlendirmelerinde, mezun oldukları lisansüstü programa girişteki puan türü veya uzmanlık alanı dikkate alınmaksızın, 55'ten düşük 75'ten fazla olmamak üzere Senato tarafından ilan edilen puan ALES puanı olarak hesaplamalara dahil edilmiştir.

(3) Lisans not ortalaması, yabancı dil puanı ve %50'den az olmamak üzere ALES puanının hangi oranda değerlendirileceği ana bilim/ana sanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü kurulunun kararı üzerine Senato tarafından belirlenir.

(4)Yabancı uyruklu adayların, YÖK tarafından kabul edilen bir Türkçe Öğrenim, Uygulama ve Araştırma Merkezinden (TÖMER'den) aldıkları en az C1 düzeyindeki Türkçe dil yeterliklerini gösterir belgeyi enstitüye vermeleri zorunludur. Lisans veya tezli yüksek lisans öğrenimini Türkiye'de tamamlamış veya tamamen yabancı dille yürütülen programlara kayıtlı olan yabancı uyruklu öğrencilerden Türkçe yeterlik belgesi aranmaz.

(5) Konservatuvar programları ile Güzel Sanatlar Fakültesinin sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programlarının enstitülerdeki ana sanat/ana bilim dallarındaki öğretim dili Türkçe olan programlarına başvurularda; devlet hastanesi veya devlet üniversitesi hastanesinden alınmış sağlık raporu ile belgelenmesi şartıyla; düzeltilmemesi engeli en az %70 veya düzeltilmiş engeli en az %40 ve üzeri olan işitme engelli adaylarda, engel düzeyi %50 ve üzeri olmak üzere zihin yetersizliği bulunan engelli adaylarda ve otizm spektrum bozukluğu/çocukluk otizmi/atipik otizm, Rett Sendromu, Asperger Sendromu gibi yaygın gelişimsel bozukluk engel düzeyi %40 ve üzeri tanısı bulunan engelli adayların başvurularında yabancı dil puanı aranmaz.

(6) Tezsiz yüksek lisans programlarına başvuruda, ALES ve yabancı dil puanları, ilgili ana bilim/ana sanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü kurulunun kararı üzerine Senato tarafından belirlenir.

Kredi sistemi

MADDE 27- (1) Kredi sistemi, ulusal kredi sistemi ve AKTS'ye göre düzenlenir.

(2) Bir lisansüstü dersin yarıyıl ulusal kredi değeri, bir yarıyıl devam eden bir dersin haftalık teorik ders saati ile haftalık uygulama veya laboratuvar saatinin yarısının toplamıdır.

(3) Bir dersin AKTS kredisi, Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesinde yedinci ve sekizinci düzeyler için belirlenen ve program bazında öngörülen bilgi, beceri ve yetkinliklerin kazandırılmasına dayalı haftalık öğrenci iş yükünü temsil eder.

- (4) Diploma için ulusal ve AKTS kredilerini tamamlamak gerekir.
- (5) Diploma eki olarak ulusal ve AKTS kredi sistemi geçerlidir.
- (6) Programın gerektirdiği ulusal ve AKTS kredilerini tamamlayan öğrencilere diploma ile birlikte diploma eki verilir.

Tezli yüksek lisans programı

MADDE 28- (1) Tezli yüksek lisans programı, öğrencinin bilim veya sanat alanında bilimsel araştırma yöntemlerini kullanarak bilgilere erişme, bilgiyi derleme, yorumlama ve değerlendirme yeteneğini kazanmasını sağlar.

(2) Bilim veya sanat alanında yüksek lisans öğrenimi yapan öğrenci; ders, seminer ve uygulama çalışmalarına ek olarak bir tez ya da tez yerine geçebilecek sanat çalışması raporu hazırlar.

(3) Tezli yüksek lisans programı; toplam 21 ulusal kredi ve 120 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla, bilimsel araştırma teknikleri ve yayın etiği konularını içeren ders dahil en az yedi dersten oluşur. Öğrenciler kredisiz nitelikteki seminer dersi ile tezle ilgili araştırma çalışmaları derslerini ayrıca alırlar ve ilgili derslerden dönem sonunda geçti veya kaldı olarak değerlendirilirler. Tezli yüksek lisans programı bir ders dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla seminer dersi hariç en az yedi ders ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 120 AKTS kredisinden oluşur.

(4) Öğrencinin alacağı derslerin en çok ikisi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması kaydıyla lisans derslerinden seçilebilir. Ayrıca danışmanın önerisi, ana bilim/ana sanat dalı akademik kurulunun uygun görüşü ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden en fazla iki ders alınabilir.

(5) Tezli yüksek lisans programı ikinci lisansüstü öğretim programı olarak yürütülebilir.

Tezli yüksek lisans programında süre

MADDE 29- (1) Tezli yüksek lisans programının süresi bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırılıp yaptırılmadığına bakılmaksızın dört yarıyıl olup program en çok altı yarıyıldan tamamlanır.

(2) Dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan, genel not ortalaması 4,00 üzerinden en az 3,00 olmayan, azami süreler içinde tez/sanat çalışmasında başarılı olmayan veya savunma sınavına girmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

Danışman atanması

MADDE 30- (1) Tezli yüksek lisans programındaki öğrencilere, programa kayıt olma tarihinden akademik takvimde belirlenen ekle-sil haftasının başlangıç tarihine kadar danışman ataması yapılır.

(2) Danışman, Senato tarafından belirlenen niteliklere sahip Üniversitenin kadrolu öğretim üyeleri veya doçentlik unvanını almış öğretim elemanları arasından ana bilim/ana sanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile atanır.

(3) Danışmanın;

a) Tıp ve sağlık bilimleri ile fen ve mimarlık, planlama ve tasarım temel alanı dahil mühendislik alanlarında son üç takvim yılı içinde Web of Science (SCIE, ESCI, SSCI, AHCI) veya SCOPUS kapsamında makale; Book Citation Index - Science (BKCI-S), Book Citation Index- Social Sciences & Humanities (BKCI-SSH) veya SCOPUS kapsamında kitap/kitap bölümü; ulusal kitap veya ulusal/uluslararası tescil edilmiş patent/faydalı model/tasarımdan oluşan akademik çıktıların yıllık ortalamasının en az bir adet olması,

b) Hukuk alanı ile güzel sanatlar ve konservatuvarın doktora derecesi veren alanları dahil sosyal ve beşeri bilimler alanlarında, son üç takvim yılı içinde Web of Science (SCIE, ESCI, SSCI, AHCI), SCOPUS veya ULAKBİM TR Dizin kapsamında makale; Book Citation Index - Science (BKCI-S), Book Citation Index - Social Sciences & Humanities (BKCI-SSH) veya SCOPUS kapsamında kitap/kitap bölümü; ulusal kitap ve ulusal/uluslararası patent/faydalı model/tasarımdan oluşan akademik çıktıların yıllık ortalamasının en az bir adet olması,

c) Güzel sanatlar ve konservatuvarın sanatta yeterlik derecesi veren alanlarında son üç takvim yılı içinde Web of Science (SCIE, ESCI, SSCI, AHCI) veya SCOPUS veya ULAKBİM TR Dizin kapsamında çıkan makale; Book Citation Index - Science (BKCI-S), Book Citation Index - Social Sciences & Humanities (BKCI-SSH) veya SCOPUS kapsamında kitap/kitap bölümü; ulusal kitap ve ulusal/uluslararası patent/faydalı model/tasarımdan oluşan akademik çıktıların yıllık ortalamasının en az bir adet olması; eğer söz konusu ortalama 0,5 ile 1,0 arasında ise, eksik kalan kısmı Senato tarafından belirlenen sanatsal etkinlikler ile sağlamış olması, zorunludur.

(4) Üniversitede ilk kez tezli yüksek lisans danışmanlığı yapacak kişiler için üstlenilecek ilk danışmanlıkta üçüncü fıkradaki koşullar aranmaz.

(5) 2547 sayılı Kanunun ek 46 ncı maddesi kapsamında kısmi zamanlı olarak görevlendirilen en az doktora derecesine sahip araştırmacılar da danışman olarak seçilebilir. Ancak bu kişilerin danışman olarak görevlendirilebilmesi için öğrencinin talebi, ilgili araştırmacının yazılı muvafakati, ana bilim/ana sanat dalı görüşü ve enstitü yönetim kurulunun kararı şarttır. Danışman teklifi önerisinin ekinde, danışman ve öğrenci tarafından doldurularak imzalanan Üniversitenin lisansüstü eğitim danışmanlık anlaşmasının da yer alması gerekir.

(6) İlgili program disiplinler arası ise danışman, o alanla doğrudan ilişkili lisansüstü eğitim programında ders veren öğretim üyeleri arasından seçilir.

(7) Tez/sanat çalışması niteliğinin birden fazla danışman gerektirdiği durumlarda, en az doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip ikinci danışman atanabilir.

(8) Emeklilik ya da Üniversitedeki görevinden ayrılma durumunda danışmanlık görevi, ilgili danışmanın ve tez öğrencisinin talebi ve ana bilim/ana sanat dalının görüşü alınarak enstitü yönetim kurulu tarafından tamamlanıncaya kadar devam ettirilebilir. Yaş haddinden emekliye ayrılması söz konusu olacak öğretim elemanlarına, emeklilik tarihleri esas alınarak bir yıl öncesinden itibaren yeni yüksek lisans danışmanlığı verilmez.

(9) Öğrenci veya danışmanı, ana bilim/ana sanat dalı veya bilim/sanat dalı başkanlığı aracılığıyla enstitüye yazılı olarak başvurarak danışman değişikliği talebinde bulunabilir. Bu talep enstitü yönetim kurulu tarafından karara bağlanır.

(10) Ana bilim/ana sanat veya bilim/sanat dallarında danışmanlıkların dengeli bir şekilde dağıtılması ve ilgili birimde danışmanlık yeterliği bulunan her öğretim elemanına öğrenci sayısı yeterli ise en az bir adet danışmanlık verilmesi esastır.

Tez/sanat çalışması önerisi

MADDE 31- (1) Tez/sanat çalışması önerisinin, en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar verilmesi zorunludur. Tez önerisini vermeyen öğrenciler özel konular dersi çalışmasını programına alamaz.

(2) Tez/sanat çalışması önerisi, öğrenci ve danışmanı tarafından hazırlanır. Konusu, amacı ve özgün değeri, yöntemi ve süreci içeren tez önerisi, ana bilim/ana sanat dalı kuruluna veya bilim/sanat dalı kuruluna, öğrenci tarafından bir seminer şeklinde sunulur ve yapılan değerlendirmeler sonrasında kurul görüşü ile enstitüye bildirilir. Öneri enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir. Tez/sanat çalışması konusu üzerinde daha sonra yapılması istenen değişikliklerde de aynı süreç izlenir.

Tez/sanat çalışması savunma sınavı jürisinin oluşturulması ve toplanması

MADDE 32- (1) Öğrenci, tez/sanat çalışması ile ilgili elde ettiği sonuçları enstitü tez yazım kurallarına uygun biçimde yazmak ve tezine/sanat çalışmasına ilişkin etkinliğini ve raporunu jüri önünde sunmak ve sözlü olarak savunmak zorundadır.

(2) Yüksek lisans tezinin savunmasından önce ve düzeltme verilen tezlerde ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman, tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşü ile birlikte tezi enstitüye teslim eder. Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak danışmana ve jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez enstitü yönetim kuruluna gönderilir.

(3) Savunma sınavı jürisi, danışmanın önerisi, ana sanat/ana bilim dalı akademik kurulunun görüşü ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile görevlendirilir. Jüri, biri danışman ve biri de Üniversite dışından olmak üzere tez konusu ile ilgili alanından üç asıl veya beş jüri üyesinden oluşur. Danışman hariç asıl jüri üyelerine uygun şekilde yedek üyeler de belirlenir. Jürinin üç kişiden oluşması durumunda ikinci danışman jüri üyesi olamaz.

(4) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez sınavına alır. Tez/sanat çalışması raporlarının jüri üyelerine intihâl raporu ile birlikte ulaştırılmasından itibaren otuz gün içinde toplanamayan jüriler ana bilim/ana sanat veya bilim/sanat dalı başkanlığı tarafından gerekçeleri ile birlikte enstitüye bildirilir. Yapılacak işleme enstitü yönetim kurulu karar verir.

Tez/sanat çalışması savunma sınavı

MADDE 33- (1) Programın derslerini başarı ile tamamlamış olan ve akademik ortalaması en az 3,00 olan öğrenci tez/sanat çalışması savunma sınavına girebilir. Savunma sınavı adayın çalışmasıyla ilgili konularda bilgi, yorumlama ve sentez gücünü değerlendirmeyi amaçlar. Tez/sanat çalışması savunma sınavı, tezin/sanat çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez sınavı, öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık ortamlarda gerçekleştirilir. Sınavın yeri ve tarihi en az yedi gün önce ana bilim/ana sanat dalı başkanlığınca ilan edilir. Sınav süresi en çok 90 dakikadır. Güzel sanatlar, müzik ve sahne sanatları alanları için süre sınırlaması yoktur.

(2) Tez/sanat çalışması savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak, tez/sanat çalışması hakkında salt çoğunlukla kabul, düzeltme veya ret kararı verir. Jüri üyelerinin ayrıntılı ve gerekçeli bireysel raporları, jüri kararı, en geç üç iş günü içinde bir tutanakla ana bilim/ana sanat veya bilim/sanat dalı başkanlığınca enstitü müdürlüğüne bildirilir. Tez savunma sınavı, öğrenci ve jüri üyelerinin katılımıyla yüz yüze yapılır. Ancak, şehir ya da ülke dışındaki üniversitelerde görev yapan jüri üyeleri yüksek lisans tez çalışması savunma sınavına çevrimiçi olarak katılabilir. Bu takdirde savunma sınavı elektronik ortamda kaydedilir ve kayıt bir CD veya taşınabilir belleğe yüklenerek sınav tutanağı ve diğer belgelerle birlikte ilgili enstitüye teslim edilir.

(3) Tez/sanat çalışması kabul edilen öğrenci, jüri üyelerinin de önerileriyle son hâline getirilmiş tezini/sanat çalışması raporunu, enstitü tez yazım kurallarına uygun şekilde hazırlayıp ciltlenmiş olarak üç kopyasını, en geç bir ay içinde enstitüye teslim eder. Enstitü yönetim kurulu, öğrencinin gerekçeli talebi ve danışmanın uygun görmesi hâlinde teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu süre sonuna kadar koşulları yerine getirmeyen öğrenci, koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması hâlinde Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(4) Tez savunma sınavı sonucunda tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(5) Tez/sanat çalışması hakkında jüri tarafından düzeltme kararı verilen öğrenci en geç üç ay içinde gerekli düzenlemeleri yaparak tezini/sanat çalışmasını aynı sınav jürisi önünde, birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen hususlar

doğrultusunda yeniden sunar ve savunur. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak tezi/sanat çalışması kabul edilmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(6) Savunma sınavı sonucunda tezi/sanat çalışması reddedilen veya düzeltme sonrası savunmada reddedilen öğrencinin talepte bulunması hâlinde, ana bilim/ana sanat dalında ilgili bir tezsiz yüksek lisans programı var ise tezsiz yüksek lisans programının ders kredi yükü, proje yazımı ve benzeri gereklerini yerine getirmiş olmak kaydıyla ilgili ana bilim/ana sanat dalı akademik kurulu önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararıyla kendisine tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Tezli yüksek lisans programında mezuniyet ve diploma

MADDE 34- (1) Tezli yüksek lisans programını başarıyla tamamlayan bir öğrencinin mezun olabilmesi için;

a) Enstitü tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan ve şekil yönünden uygun bulunan tezin/sanat çalışması raporunun, savunma sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde intihâl raporunu içeren bir adet basılı ve ciltli nüshasını ve dijital kopyasını,

b) Güzel sanatlar, müzik ve sahne sanatları alanlarında sanat çalışması raporu dışında sunulan sanat etkinliğine ilişkin ses ve/veya görüntü kaydının bir kopyasını,

c) YÖK ve enstitü tarafından istenen belgeleri enstitüye eksiksiz teslim etmiş olması, gerekir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen tüm belge ve bilgiler enstitüye ulaştıktan sonra, öğrencinin dosyası enstitü yönetim kurulunca incelenerek mezuniyet için bütün koşulları eksiksiz yerine getirdiği belirlenen öğrencinin mezuniyetine karar verilir. Tezli yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu ana bilim/ana sanat dalındaki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur. Öğrencinin mezuniyet tarihi, tez savunma sınavı jüri üyeleri tarafından imzalanmış tez nüshasının ilgili enstitüye teslim edildiği tarihtir.

Tezsiz yüksek lisans programı

MADDE 35- (1) Tezsiz yüksek lisans programı, öğrenciye mesleki konularda bilgi kazandırarak mevcut bilginin uygulamada nasıl kullanılacağını gösterir.

(2) Tezsiz yüksek lisans programı toplam 30 ulusal krediden ve 60 AKTS'den az olmamak kaydıyla en az on ders ile bir danışman rehberliğinde yapılan bilimsel araştırmaya dayalı dönem projesi dersinden oluşur. Öğrenci, dönem projesi dersinin alındığı yarıyıl bu derse kayıt yaptırmak ve yarıyıl sonunda yazılı proje ve/veya rapor vermek zorundadır. Dönem projesi dersi son yarıyılta alınır.

(3) Tezsiz yüksek lisans programı ikinci lisansüstü öğretimde de yürütülebilir.

(4) Öğrencinin alacağı derslerin en çok ikisi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması kaydıyla, lisans derslerinden seçilebilir.

(5) Öğrencinin mezun olabilmesi için, dönem projesi de dahil programında alması gereken tüm derslerden başarılı olması ve akademik ortalamasının 4,00 üzerinden en az 2,50 olması gerekir.

Tezsiz yüksek lisans programında süre

MADDE 36- (1) Tezsiz yüksek lisans programını tamamlama süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırdıktan sonra bakılmaksızın en az iki yarıyıl, en çok üç yarıyıldır. Bu sürenin sonunda başarısız olan veya programı tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

Tezsiz yüksek lisans programında danışman ataması

MADDE 37- (1) Tezsiz yüksek lisans öğrencilerine, programa kayıt olma tarihinden akademik takvimde belirlenen ekle-sil haftasının başlangıç tarihine kadar danışman ataması yapılır.

(2) Danışman, Senato tarafından belirlenen niteliklere sahip Üniversitenin kadrolu öğretim üyeleri ve doktora derecesini almış öğretim görevlileri veya doçentlik unvanını almış öğretim elemanları arasından ana bilim/ana sanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile atanır.

Tezsiz yüksek lisans programında mezuniyet ve diploma

MADDE 38- (1) Derslerini ve dönem projesini başarıyla tamamlayan öğrenciye tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(2) Öğrencinin mezuniyet tarihi, mezuniyetine karar verilen enstitü yönetim kurulu kararı tarihidir.

(3) Tezsiz yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu ana bilim/ana sanat dalındaki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur.

(4) Tezsiz yüksek lisans programına devam edenler, ilgili ana bilim/ana sanat dalının tezli yüksek lisans programı var ise belirlenmiş olan asgari şartları yerine getirmek kaydıyla, tezli yüksek lisans programına geçiş yapabilirler. Bu durumda tezsiz yüksek lisans programında alınan dersler ana bilim/ana sanat dalı akademik kurulu görüşü ve enstitü yönetim kurulu kararıyla tezli yüksek lisans programındaki derslerin yerine sayılabilir.

ALTINCI BÖLÜM

Doktora Programı

Genel esaslar

MADDE 39- (1) Doktora programının amacı, öğrenciye evrensel akademik etik kurallar çerçevesinde bağımsız ve özgün araştırma yapma, bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli adımları belirleme becerisi kazandırmaktır. Doktora çalışması sonunda hazırlanacak özgün tezin aşağıda belirtilen niteliklerden en az birini taşıması gerekir:

a) Yeni bilgi üretmek bilime yenilik getirme.

b) Yeni bir bilimsel araştırma yöntemi geliştirme ve uygulama.

c) Bilinen bir yöntemle ilgili yeni bir uygulama alanı geliştirme.

(2) Doktora programı, enstitüde yürütülen programlardan birinde ve/veya Üniversite içinde ya da yurt içi/yurt dışı diğer yükseköğretim/araştırma kurum ve kuruluşları ile ortaklaşa düzenlenmiş programlar şeklinde de yürütülebilir. Ortaklaşa düzenlenmiş doktora programlarının uygulama esaslarına, ilgili ana bilim dalı akademik kurulu, enstitü kurulu ile birlikte karar verir ve Senatonun onayına sunar.

(3) Doktora programı, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için 21 ulusal kredi ve 90 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla, bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını içeren bir ders dahil olmak üzere en az yedi dersten oluşur. Öğrenciler kredisiz nitelikteki seminer dersi ile tezle ilgili araştırma çalışmaları derslerini ayrıca alırlar ve ilgili derslerden dönem sonunda geçti veya kaldı olarak değerlendirilirler. Öğrencilerin 30 AKTS kredisi yeterli sınavı ve 120 AKTS kredisi tez çalışması olmak üzere en az 240 AKTS kredisi ile mezuniyeti gerçekleşir.

(4) Lisans derecesi ile doktora programına kabul edilmiş öğrenciler için doktora programı, 42 ulusal kredi ve 150 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını içeren bir ders dahil olmak üzere en az on dört dersten oluşur. Öğrenciler kredisiz nitelikteki seminer dersi ile tezle ilgili araştırma çalışmaları derslerini ayrıca alırlar ve ilgili derslerden dönem sonunda geçti veya kaldı olarak değerlendirilirler. Öğrencilerin 30 AKTS kredisi yeterli sınavı ve 120 AKTS kredisi tez çalışması olmak üzere en az 300 AKTS kredisi ile mezuniyeti gerçekleşir.

(5) Ana bilim dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden, yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş doktora öğrencileri için en fazla iki, lisans derecesiyle kabul edilmiş doktora öğrencileri için en fazla dört ders seçilebilir.

(6) Lisans dersleri, ders yüküne ve doktora kredisine sayılmaz.

(7) Doktora programları ikinci öğretim olarak açılmaz.

Doktora programı başvuru ve kabul koşulları

MADDE 40- (1) Doktora programına başvurabilmek için adayların;

a) İlgili ana bilim/ana sanat dalı akademik kurulunca önerilen ve enstitü kurulunca onaylanan lisans veya tezli yüksek lisans programından mezun olması veya mezun olabilecek durumda olması ve ALES'ten başvurduğu programın puan türünde 55 puandan az olmamak üzere Senato kararı ile belirlenecek ALES puanına sahip olmaları gerekir. Ancak; doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/diş hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarının doktora programlarına başvurularında ALES şartı aranmaz ve bu adaylar daha önceden aldığı puan türü veya doktora/sanatta yeterlik/uzmanlık alanından, farklı bir alanda başvuru yapabilir, bu adayların değerlendirme işlemleri sırasında; ALES puan türü veya uzmanlık alanı fark etmeksizin, Senato tarafından 55 puandan düşük 75 puandan yüksek olmamak üzere belirlenen ve ilgili programın şartlarında ilan edilen puan, ALES puanı olarak hesaplamalara dahil edilir.

b) Tıp, Diş Hekimliği, Eczacılık Fakültesi ile hazırlık sınıfları en az on yarıyıl süreli lisans diplomasına veya Sağlık Bakanlığınca düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlık yetkisine sahip olan ve ALES'ten başvurduğu programın puan türünde Senato tarafından belirlenecek ALES puanına sahip olmaları gerekir.

c) Lisans derecesiyle doktora programına başvuranların lisans mezuniyet not ortalamalarının 4 üzerinden en az 3 veya muadili bir puan olması ve ALES'ten başvurduğu programın puan türünde 80 puandan az olmamak koşuluyla Senato tarafından belirlenen ALES puanına sahip olmaları gerekir. Doktora programına başvuracak olanların programa kabulünde, ALES puanı yanı sıra yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme sınavı ve/veya mülakat sonucu ile yüksek lisans derecesiyle başvuranlar için yüksek lisans not ortalaması da değerlendirilebilir. Bu değerlendirmeye ilişkin hususlar ile başvuru koşulları ve öğrenci kabulüne dair diğer hususlar Senato tarafından belirlenir.

ç) 55 puandan az olmamak üzere YÖK tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavları ile eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından ana bilim dalı kurulu veya bilim dalı kurulu tarafından önerilen ve Senato tarafından kabul edilen yabancı dil asgari taban puanına sahip olması gerekir. Eğitim dili kısmen ya da tamamen Türkçe olan programlarda yabancı uyruklu adayların Senatonun kabul ettiği sınavlardan Türkçe yeterlik derecesine sahip olması gerekir. Tamamen yabancı dilde yürütülen programlarda Türkçe yeterlik belgesi aranmaz.

d) Eğitim dili kısmen ya da tamamen Türkçe olan programlarda yabancı uyruklu adayların Türkçe dil yeterliklerini gösterir YÖK tarafından kabul edilen Türkçe Öğrenim, Uygulama ve Araştırma Merkezlerinden (TÖMER) alınmış en az C1 düzeyinde bir belgeye sahip olmaları gerekir. Lisans/tezli yüksek lisans öğrenimini Türkçe yapılan bir programda tamamlamış olan yabancı uyruklu öğrencilerden ve tamamen yabancı dille yürütülen programlarda Türkçe yeterlik belgesi aranmaz.

e) Yabancı uyruklu adayların; ana dilleri dışında YÖK tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavları ile eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen yabancı dil sınavlarından ana bilim/ana sanat dalı akademik kurulu tarafından önerilen ve Senato tarafından belirlenen yabancı dil asgari taban puanına sahip olmaları gerekir. Yabancı uyruklu öğrencilerden ana dilinde eğitim-öğretim yapan programlara başvurularda bu koşul aranmaz.

(2) Hazırlık sınıfları hariç, on yarıyıl süreli lisans eğitimi alanlar yüksek lisans derecesine sahip sayılır.

(3) Temel tıp bilimlerinde doktora programlarına başvuracak adayların, lisans diplomasına ve ana bilim dalı kurulu veya bilim dalı kurulunun önerisi, enstitü kurulunun uygun görüşü ve Senato kararıyla belirlenen Tıpta Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavından alınmış Temel Tıp Puanına veya ALES sayısal puan türünde 55 puandan az

olmamak koşuluyla Senato tarafından belirlenen ALES puanına sahip olmaları; tıp fakültesi mezunu olmayanların ise yüksek lisans diplomasına (dış hekimliği fakülteleri mezunlarının lisans derecesine) ve ALES sayısal puan türünde 55 puandan az olmamak koşuluyla Senato tarafından belirlenen ALES puanına sahip olmaları gerekir. Temel Tıp Puanı, Tıpta Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavında temel Tıp Bilimleri Testi-1 bölümünden elde edilen standart puanın 0,7; Klinik Tıp Bilimleri Testinden elde edilen standart puanın 0,3 ile çarpılarak toplanması ile elde edilir. Doktora programlarına öğrenci kabulünde, Temel Tıp Puanı veya ALES puanı yanı sıra gerekirse, lisans ve/veya yüksek lisans not ortalaması, bilimsel değerlendirme ve/veya mülakat sonucu da değerlendirilebilir. Bu değerlendirmeye ilişkin hususlar Senato tarafından belirlenir. Ancak temel tıp bilimlerinde doktora programına öğrenci kabulünde, ana dilleri dışında Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavları ile eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 55 puan veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puan muadili bir puan alınması zorunlu olup, bu asgari puanlar girilecek programların özelliklerine göre ana bilim dalı kurulunun önerisi, enstitü kurulunun uygun görüşü ve Senato kararıyla belirlenir. Temel tıp puanının veya ALES puanının %50'den az olmamak koşuluyla ne kadar ağırlıkla değerlendirmeye alınacağı Senato tarafından belirlenir.

Doktora programında süre

MADDE 41- (1) Doktora programı, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl; lisans derecesi ile doktora programına kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

(2) Yeterlik Sınavına Hazırlık dersi hariç doktora programı için gerekli ulusal kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile doktora programına kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde, anılan kredili dersleri başarıyla tamamlayamayan veya genel not ortalaması 4,00 üzerinden en az 3,00 olmayan öğrencinin ilişiği kesilir.

(3) Lisans derecesi ile doktora programına başvurmuş öğrencilerden, kredili derslerini ve/veya azami süresi içinde tez çalışmasını tamamlayamayanlara veya doktora tezinde başarılı olamayanlara, ilgili ana bilim dalının tezsiz yüksek lisans programı var ise, gerekli kredi yükü, dönem projesi ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla ana bilim dalı başkanlığının görüşü ile tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Doktora programında danışman ataması

MADDE 42- (1) Doktora öğrencilerine, programa kayıtları ile birlikte, akademik takvimde belirlenen ekle-sil haftası sonuna kadar danışman ataması yapılır.

(2) Danışman, Senato tarafından belirlenen niteliklere sahip Üniversitenin kadrolu öğretim üyeleri veya doçentlik unvanını almış öğretim elemanları arasından ana bilim/ana sanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile atanır. Danışman teklifi önerisinin ekinde, danışman ve öğrenci tarafından doldurularak imzalanan Üniversitenin lisansüstü eğitim danışmanlık anlaşması yer alır.

(3) Danışmanın;

a) Tıp ve sağlık bilimleri ile fen ve mimarlık, planlama ve tasarım temel alanı dahil mühendislik alanlarında son üç takvim yılı içinde Web of Science (SCIE, SSCI, AHCI) Q1, Q2 veya SCOPUS Q1, Q2 kategorisinde çıkan makale; Book Citation Index - Science (BKCI-S), Book Citation Index - Social Sciences & Humanities (BKCI-SSH) veya SCOPUS kapsamında kitap veya kitap bölümü; tescil edilmiş ulusal veya uluslararası patent/faydalı model/tasarımdan oluşan akademik çıktıların yıllık ortalamasının en az bir adet olması ve eğer makaleler Q3 veya Q4 kapsamındaki ise; her bir Q1/Q2 yayını için iki adet Q3 veya Q4 yayın olması,

b) Hukuk alanı ile güzel sanatlar ve konservatuvarın doktora derecesi veren alanları dahil sosyal ve beşeri bilimler alanlarında, son 3 takvim yılı içinde Web of Science (SCIE, SSCI, AHCI) veya SCOPUS kapsamında makale (eğer makale ULAKBİM TR Dizin veya ESCI kapsamında ise eksi her bir Web of Science veya SCOPUS yayını için iki adet makale aranır); Book Citation Index - Science (BKCI-S), Book Citation Index - Social Sciences & Humanities (BKCI-SSH) veya SCOPUS kapsamında kitap/kitap bölümü; ulusal kitap, tescil edilmiş ulusal/uluslararası patent/faydalı model/tasarımdan oluşan akademik çıktıların yıllık ortalamasının en az bir adet olması, zorunludur.

(4) Üniversitede ilk defa doktora danışmanlığı yapacak kişiler için üstlenilecek ilk danışmanlıkta üçüncü fıkradaki koşullar aranmaz.

(5) Dış Hekimliği, Eczacılık ve Tıp Fakültesi ana bilim dalları hariç doktora programlarında öğretim üyelerinin tez yönetebilmesi için, başarıyla tamamlanmış en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olması gereklidir ve danışman Senato tarafından belirlenen niteliklere sahip öğretim üyeleri arasından seçilir.

(6) 2547 sayılı Kanunun ek 46 ncı maddesi kapsamında kısmi zamanlı olarak görevlendirilen en az doktora derecesine sahip araştırmacılar da danışman olarak seçilebilir. Ancak bu kişilerin danışman olarak görevlendirilebilmesi için öğrencinin talebi, ilgili araştırmacının yazılı muvafakati ve enstitü yönetim kurulunun kararı şarttır. Yükseköğretim kurumunda belirlenen niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması halinde Senatonun belirlediği ilkeler çerçevesinde enstitü yönetim kurulu tarafından başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi danışman olarak seçilebilir. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla danışman gerektirdiği durumlarda atanacak ikinci danışman, Üniversite kadrosu dışından da en az doktora derecesine sahip kişilerden olabilir.

(7) İlgili program disiplinler arası ise danışman, o alanla doğrudan ilişkili lisansüstü eğitim programında ders veren öğretim üyeleri arasından atanır.

(8) Yurt içi ve yurt dışındaki yükseköğretim/araştırma kurum ve kuruluşları ile birlikte yürütülen programlarda, danışman atamaları ile ilgili usul ve esaslar kurumlar arasında yapılan protokol ile belirlenir.

(9) Emeklilik ya da üniversitedeki görevinden ayrılma durumunda danışmanlık görevi, ilgili danışmanın ve tez öğrencisinin talebi ve ana bilim dalının görüşü alınarak enstitü yönetim kurulu tarafından tamamlanuncaya kadar devam ettirilebilir. Yaş haddinden emekliye ayrılması söz konusu olacak öğretim elemanlarına, emeklilik tarihi esas alınarak iki yıl öncesinden itibaren yeni doktora danışmanlığı verilmaz.

(10) Öğrenci veya danışmanı, ana bilim/ana sanat dalı başkanlığı aracılığıyla gerekçe içeren bir dilekçe ile enstitüye yazılı olarak başvurarak danışman değişikliği talebinde bulunabilir. Gerekçe uygun bulunursa, bu talep enstitü yönetim kurulu tarafından karara bağlanır. Ancak doktora tezinin savunulacağı yarıyıl içerisinde emeklilik, istifa, ağır hastalık ve vefat gibi mücbir sebepler dışında danışman değişikliği yapılamaz.

(11) Ana bilim dallarında danışmanlıkların dengeli bir şekilde dağıtılması ve ilgili birimde doktora danışmanlığı yapabilmeye yeterliliği bulunan her öğretim elemanına öğrenci sayısı yeterli ise en az bir adet danışmanlık verilmesi esastır.

Doktora programında yeterlik sınavı

MADDE 43- (1) Derslerini başarı ile tamamlayarak 21 ulusal kredi ve 90 AKTS kredisi elde eden ve akademik ortalaması 4 üzerinden en az 3,00 olan öğrenci, takip eden yarıyılta Yeterlik Sınavına Hazırlık dersini seçer. Bu dersin sonunda gireceği yeterlik sınavı, öğrencinin alanındaki temel konular ve kavramlar ile doktora çalışmasıyla ilgili bilimsel araştırma derinliğine sahip olup olmadığının ölçülmesidir. Yeterlik Sınavına Hazırlık dersinin seçildiği yarıyılta, öğrenci tezle ilgili araştırma çalışmaları dersi hariç başka bir ders seçemez.

(2) Yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci en geç beşinci yarıyılın, lisans derecesi ile doktora programına kabul edilmiş olan öğrenci en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır.

(3) Doktora/sanatta yeterlik sınavının hem sözlü ve hem de yazılı aşamaları öğrenci ve yeterlik sınavı jürisi üyelerinin katılımıyla yüz yüze yapılır.

(4) Yeterlik sınavları, enstitü ana bilim/ana sanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararıyla oluşturulan beş kişilik doktora yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. Komite, farklı alanlardaki sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla danışman görüşünü de alarak sınav jürileri kurar. Sınav jürisi, en az ikisi Üniversite dışından olmak üzere, danışman dahil beş öğretim üyesinden oluşur.

(5) Yeterlik sınavı, öğrencinin bulunduğu programdaki temel ders konularını içerecek şekilde düzenlenir. Sınav yazılı ve sözlü olarak iki bölüm halinde yapılır. Yazılı sınavdan en az 70 puan alan öğrenci sözlü sınava girebilir. Yazılı sınavdan başarılı olan öğrenci, en çok 90 dakikalık bir sözlü sınava alınır. Yeterlik sınav notu, yazılı sınav notunun %60'ı ile sözlü sınav notunun %40'ının toplamı olup 100 tam puan üzerinden değerlendirilir. Başarı notu en az 75'tir. Gerekçeli ve sınav sonuç raporu ana bilim dalı başkanlığınca yeterlik sınavını izleyen üç iş günü içinde ilgili tutanakla birlikte enstitü müdürlüğüne bildirilir. Yeterlik sözlü sınavı öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(6) Yeterlik sınavı jürisinin önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile yeterlik sınavında başarılı olan öğrenciye, ders yükünü tamamlamış olsa bile, toplam ulusal kredinin üçte birini geçmemek koşuluyla fazladan ders/dersler yüklenebilir. Öğrenci, bu derste/derslerde tez savunma sınavına girmeden önce başarılı olmak zorundadır.

(7) Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci başarısız olduğu bölüm veya bölümlerden bir sonraki yarıyılta aynı jüri ile tekrar sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin doktora programı ile ilişkisi kesilir.

Doktora programında tez izleme komitesi

MADDE 44- (1) Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için bir ay içinde danışmanın önerisi, ana bilim/ana sanat dalı akademik kurulunun görüşü ve enstitü yönetim kurulu kararı ile bir ay içerisinde tez izleme komitesi oluşturulur. Tez izleme komitesi, danışman haricinde enstitü ana bilim dalı içinden bir ve dışından bir olmak üzere üç öğretim üyesinden oluşur. İkinci danışmanın atanması durumunda, ikinci danışman komite toplantılarına katılabilir.

(2) Danışmanın önerisi, ana bilim dalı başkanlığının görüşü ve enstitü yönetim kurulu kararı ile tez izleme komitesi üyelerinde değişiklik yapılabilir.

(3) Doktora tez çalışması izleme komitesi toplantısı öğrenci ve komite üyelerinin katılımıyla yüz yüze yapılır. Ancak, şehir dışında görev yapan komite üyeleri tez/sanat çalışması izleme komitesi toplantısına çevrimiçi olarak katılabilir. Ayrıca, öğrenci veya danışmanın, yarıyıl genel sınav döneminde görevli olması veya Enstitüsü tarafından izinli sayılması nedeniyle şehir ya da ülke dışında bulunması durumunda, bu durumun belgelenecek ilgili Enstitüye başvurulması koşuluyla en fazla iki kez tez çalışması izleme komitesi toplantısında aynı salonda yüz yüze olma zorunluluğu aranmaz. Tez çalışması izleme komitesi toplantısı elektronik ortamda kaydedilir ve kayıt bir CD veya taşınabilir belleğe yüklenerek toplantı tutanağı ve diğer belgelerle birlikte ilgili enstitüye teslim edilir.

(4) Öğrencinin ilgili döneme ait tez çalışması, tez izleme komitesi tarafından başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.

(5) Öğrencinin tez çalışması devam ettiği sürece tez izleme komitesi, yılda iki defa olmak üzere akademik takvimde belirtilen genel sınav döneminin sonuna kadar toplanır. Tez izleme tutanağı toplantıyı izleyen üç iş günü içinde enstitü müdürlüğüne gönderilir. Öğrencinin tez savunma sınavına girebilmesi için önerinin kabul edildiği toplantı dâhil olmak üzere en az üç tez izleme komitesi toplantısının yapılmış ve tutanakla kayıt altına alınmış olması gerekir.

(6) Öğrenci, tez izleme komitesi toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir.

(7) İlgili yarıyıl genel sınav dönemi sonunda tez izleme komitesi toplantısı yapılmamış ise veya toplantı sonucunda çalışmaları başarısız bulunan öğrenciye özel konular dersi çalışmasından o dönem için K notu verilir. Üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin ilişkisi kesilir.

Doktora programı tez önerisi sınavı

MADDE 45- (1) Yeterlik sınavını başarıyla tamamlayan öğrenci yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini, yaygın etkisini, özgünlüğünü ve çalışma planını kapsayan tez önerisini en geç altı ay içinde tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur. Öğrenci, tez önerisini sözlü savunma sınavı tarihinden en az on beş gün önce tez izleme komitesi üyelerine dağıtır.

(2) Doktora tez çalışması önerisi savunma sınavı öğrenci ve öneri savunma jürisi (tez çalışması izleme komitesi) üyelerinin katılımıyla yüz yüze yapılır. Ancak öğrenci, danışman ve Üniversite içinden üye/üyeler ile Üniversite dışından olmakla birlikte Ankara'daki üniversitelerde görev yapan jüri üye/üyeleri aynı salonda yüz yüze olmak kaydıyla, şehir ya da ülke dışındaki üniversitelerde görev yapan jüri üye/üyeleri doktora tez çalışması önerisi savunma sınavına çevrimiçi olarak katılabilir. Bu takdirde öneri savunma sınavı elektronik ortamda kaydedilir ve kayıt bir CD veya taşınabilir belleğe yüklenerek öneri sınav tutanağı ve bu Yönetmelikte öngörülen diğer belgelerle birlikte ilgili enstitüye teslim edilir.

(3) Tez izleme komitesi, sunulan tez önerisini inceleyerek öğrenciyi savunma sınavına alır. Sınav sonunda komite öneriyi kabul ya da reddeder ya da düzeltme önerir. Kararlar salt çoğunlukla alınır. Öğrenciye komite tarafından tespit edilen düzeltmeleri yapması için bir ay süre verilir. Gerekçeli bu karar, ana bilim dalı başkanlığınca üç iş günü içinde ilgili tutanakla birlikte enstitüye gönderilir.

(4) Tez önerisi hazırlamayan ve/veya tez önerisi savunma sınavına girmeyen veya savunma sınavında tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve/veya tez konusu seçme hakkına sahiptir. Böyle bir durumda yeni bir tez izleme komitesi oluşturulabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde; danışman ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunma sınavına alınır. Bu kez de geçerli bir mazereti olmaksızın tez önerisi hazırlamayan ve/veya tez önerisi savunma sınavına girmeyen veya tez önerisi bu savunmada da reddedilen öğrencinin ilişkisi kesilir.

(5) Doktora tez önerisi, tez önerisi savunma sınavı yapılarak, en geç onuncu yarıyılın sonuna kadar değiştirilebilir.

Doktora tez çalışması

MADDE 46- (1) Derslerini başarıyla tamamlayan, yeterlik sınavında başarılı olan ve tez önerisi kabul edilen öğrenci doktora tezini danışmanı rehberliğinde ve tez izleme komitesi gözetiminde hazırlar.

(2) Tezler adayın başarısının bir kanıtı olarak sunulması ve doktora derecesinin adayın bulunduğu ana bilim/bilim dalının bilgi birikimine bir katkı yapması gerekir.

(3) Enstitüler tezlerin en üst düzeyde bilimsel ve akademik etik ilkelere göre yapılmasını sağlayacak düzenlemeleri yapar. Enstitü yönetim kurulu, doktora yeterlik ve tez önerisi savunma sınavları da dahil olmak üzere tez sürecine ilişkin şikâyet, itiraz ve uyuşmazlıkları değerlendirir. Bu tür şikâyet, itiraz ve uyuşmazlıkların somut bilgi ve belgeler, yazışmalar, elektronik kayıtlar, sınavlar sırasında tutulan raporlar veya diğer ilgili kanıtlar ile desteklenmesi esastır. Enstitü yönetim kurulu, gerekli gördüğü hâllerde danışmanlardan, tez izleme komitesi üyelerinden, jüri üyelerinden veya ilgili ana bilim dalı başkanlığından ek bilgi, belge ve kanıt talep edebilir. Talep edilen bilgi, belge ve kanıtların ilgililere tebliğ tarihinden itibaren en geç on beş iş günü içerisinde enstitü yönetim kuruluna sunulması zorunludur. Geçerli bir mazeretin bulunması hâlinde bu süre enstitü yönetim kurulu kararı ile bir defaya mahsus olmak üzere en fazla on beş iş günü uzatılabilir.

Doktora tez savunma sınavı jürisinin oluşturulması

MADDE 47- (1) Doktora programındaki bir öğrenci, doktora tezinde elde ettiği sonuçları enstitü tez yazım kurallarına uygun biçimde yazmak, tezini jüri önünde sunmak ve sözlü olarak savunmak zorundadır.

(2) Doktora tezi savunma sınavı jürisi, danışman ve ana bilim/ana sanat dalı akademik kurulunun önerisi, enstitü yönetim kurulu kararı ile atanır. Jüri, üçü öğrencinin tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyeleri ve en az ikisi kendi yükseköğretim kurumu dışından olmak üzere danışman dahil beş öğretim üyesinden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda ilgili yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı öğretim üyesinden oluşur. Ayrıca ikinci danışman oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

(3) Doktora tez savunma sınavına girilebilmesi için;

a) Tıp ve sağlık bilimleri ile fen ve mimarlık, planlama ve tasarım temel alanı dahil mühendislik alanlarında, Web of Science (SCIE, SSCI, AHCI) Q1, Q2 veya SCOPUS Q1, Q2 kategorisindeki dergilerde tezle ilişkili ve öğrencinin ilk isim olduğu, basılmış veya kabul belgesi almış en az bir araştırma makalesinin olması, eğer araştırma makalesi Q3 ya da Q4 kapsamındaki dergilerde ise yine tezle ilişkili ve öğrencinin ilk isim olduğu basılmış veya kabul belgesi almış aynı endeksler kapsamında ikinci bir makalenin olması,

b) Hukuk alanı ile güzel sanatlar ve konservatuvarın doktora derecesi veren alanları dahil sosyal ve beşeri bilimler alanlarında Web of Science (SCIE, SSCI, AHCI) veya SCOPUS kategorisindeki dergilerde tezle ilişkili ve öğrencinin ilk isim olduğu basılmış veya kabul belgesi almış en az bir araştırma makalesi, eğer araştırma makalesi

ULAKBİM TR Dizin kapsamındaki dergilerde ise yine tezle ilişkili ve öğrencinin ilk isim olduğu basılmış veya kabul belgesi almış ikinci bir makalenin olması,

zorunludur.

(4) Üçüncü fıkra kapsamındaki koşulların sağlandığının kontrol edilmesi sorumluluğu; danışman, tez izleme komitesi, tez savunma jürisi ve ilgili enstitü yönetimine aittir.

(5) Tez savunma sınavına girme aşamasına gelmiş olmakla birlikte, üçüncü ve dördüncü fıkralarda öngörülen yayın koşulunu henüz sağlayamamış olan öğrencilere; akademik yarıyıl ders döneminin bitiminden en az bir ay önce danışmanın gerekçeli önerisini de içerecek şekilde ilgili enstitüye yazılı başvuruda bulunmaları hâlinde, söz konusu koşulu yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla, başvuruda bulunulan yarıyıl da dâhil olmak üzere, enstitü yönetim kurulu kararıyla her defasında bir yarıyıl süreyle ve toplamda en fazla dört yarıyıla kadar izin verilebilir. Bu şekilde verilen izin süreleri azami öğrenim süresinden sayılmaz.

Doktora tez savunma sınavı

MADDE 48- (1) Tez savunma sınavı, jüri bireysel raporlarının okunması, tezin sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Savunma sınavı, adayın çalışma sürecini ve çalışmasıyla ilgili konularda bilgi, yorumlama ve sentez gücünü değerlendirmeyi amaçlar.

(2) Sınav en çok 120 dakika sürelidir. Güzel sanatlar, müzik ve sahne sanatları alanları için süre sınırlaması yoktur.

(3) Tez savunma sınavları öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(4) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri dinleyicilere kapalı olarak, tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Tezi kabul edilen öğrenciler başarılı olarak değerlendirir. Bu karar, enstitü ana bilim dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunmada da başarısız bulunan öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir. Tezde başarılı olamayan öğrencilere talepleri halinde 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin 17 nci maddesinin dördüncü fıkrasına göre tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(5) Doktora tezinin savunmasından önce ve düzeltme verilen tezlerde ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşü ile birlikte tezi, 47 nci maddenin üçüncü ve dördüncü fıkralarında belirtilen, tez çalışmasından üretilen yayına ilişkin belgeleri enstitüye teslim eder. Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak danışmana ve jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez enstitü yönetim kuruluna gönderilir.

(6) 47 nci maddenin üçüncü ve dördüncü fıkralarında belirtilen, tez çalışmasından üretilen yayının basıldığı veya kabul aldığına ilişkin belgelerin jüri üyelerine tez ile birlikte gönderilmesi zorunludur.

Doktora mezuniyeti ve diploma

MADDE 49- (1) Herhangi bir doktora programının bütün gereklerini başarıyla tamamlayan bir öğrencinin mezun olabilmesi için;

a) Enstitü tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan ve şekil yönünden uygun bulunan tez çalışması tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde intihâl raporları bulunan basılmış ve ciltlenmiş bir nüshasını ve dijital kopyasını,

b) Güzel sanatlar, müzik ve sahne sanatları alanlarında sanat çalışması raporu dışında sunulan sanat etkinliğine ilişkin ses ve/veya görüntü kaydının bir kopyasını,

c) YÖK tarafından ve enstitü tarafından istenen belgeleri, enstitüye eksiksiz teslim etmiş olması gerekir.

(2) Tezi kabul edilen öğrenci, jüri üyelerinin de önerileriyle son hâline getirilmiş tezini enstitü tez yazım kurallarına uygun hazırlayıp ciltlenmiş olarak, en geç bir ay içerisinde enstitüye teslim eder. Enstitü yönetim kurulu, öğrencinin gerekçeli talebi ve danışmanın uygun görmesi hâlinde teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde ilişkisi kesilir.

(3) İlgili bütün belge ve bilgiler enstitüye ulaştıktan sonra öğrencinin dosyası enstitü yönetim kurulunca incelenerek mezuniyet için bütün koşulları eksiksiz yerine getiren öğrencinin mezuniyetine karar verilir. Öğrencinin mezuniyet tarihi, tezinin tez savunma sınavı jüri üyeleri tarafından imzalanmış nüshasının enstitüye teslim edildiği tarihtir. Doktora diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü ana bilim dalının ve ana bilim dalı altında açılan programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur.

YEDİNCİ BÖLÜM

Sanatta Yeterlik Programı

Genel esaslar

MADDE 50- (1) Sanatta yeterlik programının amacı; öğrencinin, alanında gerekli bilgi birikimini kazanmasını, bağımsız araştırma yapmasını, sanatsal olgu ve olayları geniş ve derinlemesine bir bakış açısıyla irdeleyerek yorum yapmasını, yeni sentezlere ulaşmasını, evrensel nitelikte yeni bir metot geliştirmesini veya yeni bilgi üretmesini veya özgün ve üst düzeyde yaratıcılık gerektiren bir tez/sanat etkinliği gerçekleştirmesini sağlamaktır.

(2) Sanatta yeterlik programı, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için 21 ulusal kredi ve 90 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla, bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını içeren bir ders dahil olmak üzere en az yedi dersten oluşur. Öğrenciler kredisiz nitelikteki seminer dersi ile tezle ilgili araştırma çalışmaları derslerini ayrıca alırlar ve ilgili derslerden dönem sonunda geçti veya kaldı olarak değerlendirilirler. Öğrencilerin 30 AKTS kredisi yeterlik sınavı ve 120 AKTS kredisi tez çalışması olmak üzere en az 240 AKTS kredisi ile mezuniyeti gerçekleşir.

(3) Lisans derecesi ile kabul edilen öğrenciler için sanatta yeterlik programı; 42 ulusal kredi ve 150 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını içeren bir ders dahil olmak üzere en az dört dersten oluşur. Öğrenciler kredisiz nitelikteki seminer dersi ile tezle ilgili araştırma çalışmaları derslerini ayrıca alırlar ve ilgili derslerden dönem sonunda geçti veya kaldı olarak değerlendirilirler. Öğrencilerin 30 AKTS kredisi yeterlik sınavı ve 120 AKTS kredisi tez çalışması olmak üzere en az 300 AKTS kredisi ile mezuniyeti gerçekleşir.

(4) Ana sanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en fazla iki, lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler için en fazla dört ders seçilebilir.

(5) Derslerini başarıyla tamamlayan, yeterlik sınavında başarılı olan ve tez/sanat çalışması önerisi kabul edilen sanatta yeterlik programı öğrencisi; özgün ve üst düzeyde yaratıcılık gerektiren bir sanat etkinliği içeren sanat çalışmasını, tez/sanat çalışması izleme komitesi gözetiminde hazırlar.

(6) Sanatta yeterlik programı öğrencisi, elde ettiği sonuçları enstitü tez/sanat çalışması yazım kurallarına uygun biçimde yazmak ve tez/sanat çalışmasına ilişkin sanat etkinliğini ve raporunu jüri önünde sunmak ve sözlü olarak savunmak zorundadır.

(7) Lisans derecesiyle sanatta yeterlik programına kabul edilmiş olanlardan, tezde/sanat çalışmasında başarılı olamayanlar için, talepleri halinde, ana sanat dalında ilgili bir tezsiz yüksek lisans programı var ise gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla, tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Sanatta yeterlikte başvuru ve kabul

MADDE 51- (1) Sanatta yeterlik programına başvurabilmek için adayların lisans veya yüksek lisans diplomasına sahip olmaları, güzel sanatlar fakülteleri ile konservatuvar mezunları ve diğer fakültelerin eşdeğer programlarından mezun olanların haricinde yüksek lisans derecesiyle başvuran adayların ALES sözel puan türünde en az 55 puandan, lisans derecesiyle başvuran adayların ise ALES sözel puan türünde en az 80 puandan az olmamak koşuluyla ilgili Senato kararı ile belirlenecek ALES puanına sahip olmaları gerekir.

(2) Lisans derecesiyle sanatta yeterlik programına başvuranların lisans mezuniyet not ortalamalarının 4,00 üzerinden en az 3,00 veya muadili bir puan olması gerekir. Sanatta yeterlik programına başvuracak olanların sanatta yeterlik programlarına kabulünde, ALES puanı, yüksek lisans not ortalaması ile mülakat/yetenek sınavı/portfolyo incelemesi sonucu da değerlendirilebilir. Bu değerlendirmeye ilişkin hususlar ile başvuru için adayların sağlaması gereken referans mektubu, neden sanatta yeterlik yapmak istediğini belirten kompozisyon, uluslararası standart sınavlar ve benzeri diğer belgeler Senato tarafından belirlenir.

(3) Sanatta yeterlik programına öğrenci kabulünde, ana dilleri dışında YÖK tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavları ile eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 55 puan veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puan muadili bir puan alınması zorunlu olup, bu asgari puanlar girilecek programların özelliklerine göre ilgili ana sanat dalı kurulunun teklifi, enstitü yönetim kurulunun uygun görüşü ile Senato tarafından yükseltilebilir. Konservatuvar programları ile Güzel Sanatlar Fakültesinin sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programlarının enstitülerdeki ana sanat ve ana bilim dallarındaki öğretim dili Türkçe olan programlarına başvurularda devlet hastanesi veya devlet üniversitesi hastanesinden alınmış sağlık raporu ile belgelenmesi şartıyla;

a) Düzeltilmemiş engeli en az %70 veya düzeltilmiş engeli en az %40 ve üzeri olan işitme engelli adaylarda,

b) Engel düzeyi %50 ve üzeri olmak üzere zihin yetersizliği bulunan engelli adaylarda,

c) Engel düzeyi %40 ve üzeri “yaygın gelişimsel bozukluk” (Otizm spektrum bozukluğu/çocukluk otizmi/atipik otizm, Rett Sendromu, Asperger Sendromu) tanısı bulunan engelli adaylarda,

başvuru yapabilmeleri için yabancı dil puanı aranmaz. Bu adaylar yabancı dil puanı olarak Üniversite tarafından aranan yabancı dil taban puanı şartını sağlamış sayılır.

(4) ALES puanının %50'den az olmamak koşuluyla ne kadar ağırlıkla değerlendirmeye alınacağı Senato tarafından belirlenir. Yükseköğretim kurumu yalnız ALES puanı ile de öğrenci kabul edebilir. ALES'e eşdeğer kabul edilen ve YÖK tarafından ilan edilen eşdeğer puanlar, her bir üniversitenin Senato kararları ile yükseltilebilir. Ancak enstitülerdeki, Güzel Sanatlar Fakültesi ile Konservatuvar programlarına ilişkin ana sanat dallarına öğrenci kabulünde birinci fıkra hükümleri uygulanır.

Sanatta yeterlikte süre

MADDE 52- (1) Sanatta yeterlik programını tamamlama süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

(2) Sanatta yeterlik programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde, anılan kredili dersleri başarıyla tamamlayamayan veya genel not ortalaması 4,00 üzerinden en az 3,00 olmayan öğrencinin ilişkisi kesilir.

(3) Kredili derslerini ve uygulamalarını başarı ile bitiren, ancak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını birinci fıkrada belirtilen azami on iki yarıyıl veya on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin ilişkisi kesilir.

(4) Lisans derecesi ile sanatta yeterlik programına başvurmuş öğrencilerden gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla sanatta yeterlik tezinde başarılı olamayanlara talepleri halinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Sanatta yeterlik danışmanının atanması

MADDE 53- (1) Sanatta yeterlik öğrencilerine, programa kayıtları ile birlikte, akademik takvimde belirlenen ekle-sil haftası sonuna kadar ders ve uygulama seçimi ile tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmaların yürütülmesinde danışmanlık yapmak üzere danışman atanması yapılır.

(2) Sanatta yeterlik danışmanları; Senato tarafından belirlenen kriterlere sahip üniversitenin kadrolu öğretim üyeleri veya doçentlik unvanını almış öğretim elemanları veya sanatta yeterlik derecesine sahip öğretim görevlileri arasından, ana sanat veya sanat dalı kurullarının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile atanır. Danışman teklifi önerisinin ekinde, danışman ve öğrenci tarafından doldurularak imzalanan Hacettepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Danışmanlık Anlaşması yer alır.

(3) Güzel sanatlar ve konservatuvar alanlarında sanatta yeterlik danışmanının; son üç takvim yılı içinde Web of Science (SCIE, SSCI, AHCI) veya SCOPUS kapsamında makale (eğer makale ULAKBİM TR Dizin veya ESCI kapsamında ise eksik her bir Web of Science veya SCOPUS yayını için iki adet makale aranır); Book Citation Index - Science (BKCISS), Book Citation Index - Social Sciences & Humanities (BKCI-SSH) veya SCOPUS kapsamında kitap/kitap bölümü; ulusal kitap, tescil edilmiş ulusal/uluslararası patent/faydalı model/tasarımdan oluşan akademik çıktıların yıllık ortalamasının en az bir adet olması; eğer söz konusu ortalama 0,5 ile 1,0 arasında ise, eksik kalan kısmı Senato tarafından belirlenen sanatsal etkinlikler ile sağlamış olması zorunludur.

(4) Üniversitede ilk defa sanatta yeterlik çalışması danışmanlığı yapacak kişiler için üstlenilecek ilk danışmanlıkta üçüncü fıkradaki koşullar aranmaz.

(5) Sanatta yeterlik çalışmasının niteliğinin birden fazla danışmanı gerektirdiği durumlarda ikinci danışman atanabilir. Sanatta yeterlik programlarında tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar yönetilebilmesi için, başarıyla tamamlanmış en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olmak gerekir. İkinci danışman Üniversite kadrosu dışından da doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip kişilerden olabilir.

(6) Emeklilik ya da Üniversitedeki görevinden ayrılma durumunda danışmanlık görevi, ilgili danışmanın ve tez öğrencisinin talebi ve ana sanat dalının görüşü alınarak enstitü yönetim kurulu tarafından tamamlanmaya kadar devam ettirilebilir. Yaş haddinden emekliye ayrılması söz konusu olacak öğretim elemanlarına, emeklilik tarihi esas alınarak iki yıl öncesinden itibaren yeni doktora danışmanlığı verilmez.

(7) Öğrenci veya danışmanı, ana sanat dalı başkanlığına ya da enstitü müdürlüğüne yazılı olarak başvurarak danışman değişikliği talebinde bulunabilir.

(8) Ana sanat veya sanat dallarında danışmanlıkların dengeli bir şekilde dağıtılması ve ilgili birimde sanatta yeterlik danışmanlığı yapabilme yeterliliği bulunan her öğretim elemanına öğrenci sayısı yeterli ise en az bir adet danışmanlık verilmesi esastır.

Sanatta yeterlik sınavı

MADDE 54- (1) Yeterlik sınavı 43 üncü maddeye göre yürütülür.

Sanatta yeterlik tez izleme komitesi

MADDE 55- (1) Tez/sanat çalışması 44 üncü maddeye göre yürütülür.

Tez/sanat çalışması önerisi sınavı

MADDE 56- (1) Tez/sanat çalışması önerisi sınavı 45 inci maddeye göre yürütülür.

Tez/sanat çalışması

MADDE 57- (1) Tez/sanat çalışması 46 ncı maddesine göre yürütülür.

Sanatta yeterlik çalışmasının sonuçlanması

MADDE 58- (1) Tez/sanat çalışması hazırlayan öğrenci elde ettiği sonuçları, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmasını açıklayan ve belgeleyen metni ilgili Senato tarafından kabul edilen yazım kurallarına uygun biçimde yazarak, tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını jüri önünde sözlü olarak savunur.

(2) Sanatta yeterlik jürisi, danışman ve enstitü ana sanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile atanır. Jüri, en az ikisi kendi yükseköğretim kurumu dışından öğretim üyesi olmak üzere danışman dahil beş kişiden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda ilgili yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı kişiden oluşur. Ayrıca ikinci danışman oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

(3) Öğrencinin sanatta yeterlik çalışması jürisinin oluşturulabilmesi ve savunma sınavına girebilmesi için; Web of Science (SCIE, SSCI, AHCI) veya SCOPUS kategorisindeki dergilerde tezle ilişkili ve öğrencinin ilk isim olduğu basılmış veya kabul belgesi almış en az bir araştırma makalesi, eğer araştırma makalesi ULAKBİM TR Dizin kapsamındaki dergilerde ise yine tezle ilişkili ve öğrencinin ilk isim olduğu basılmış veya kabul belgesi almış ikinci bir makalenin olması, eğer bu koşul da sağlanamamış ise Senato tarafından sanatta yeterlik programları için belirlenen sanatsal etkinliğin gerçekleştirildiğinin belgelenmiş olması zorunludur.

(4) Üçüncü fıkra kapsamındaki koşullarının sağlandığının kontrol edilmesi sorumluluğu; sanatta yeterlik danışmanı, sanatta yeterlik çalışması izleme komitesi, sanatta yeterlik jürisi ve ilgili enstitü yönetimine aittir.

(5) Sanatta yeterlik çalışması savunma sınavına girme aşamasına gelmiş olmakla birlikte, üçüncü fıkarda öngörülen yayın koşulunu henüz sağlayamamış olan öğrencilere; akademik yarıyıl ders döneminin bitiminden en az bir ay önce sanatta yeterlik danışmanı gerekçeli önerisini de içerecek şekilde ilgili enstitüye yazılı başvuruda bulunmaları hâlinde, söz konusu koşulu yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla, başvuruda bulunulan yarıyıl da dâhil olmak üzere, enstitü yönetim kurulu kararıyla her defasında bir yarıyıl süreyle ve toplamda en fazla dört yarıyıla kadar izin verilebilir. Bu şekilde verilen izin süreleri azami öğrenim süresinden sayılmaz.

(6) Sanatta yeterlik çalışmasının savunmasından önce ve düzeltme verilen tez ve çalışmalarda ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini/çalışmasını tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşü ile birlikte tezi enstitüye teslim eder. Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak danışmana ve jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez enstitü yönetim kuruluna gönderilir.

(7) Sanatta yeterlik çalışmasını tamamlayan öğrenci, çalışmasının istenen sayıda nüshasını danışmanına teslim eder. Danışman, çalışmanın yazım kurallarına uygunluğu yönünden görüşünü yazılı olarak belirtir ve çalışmayı ana sanat dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir.

(8) Jüri üyeleri, söz konusu çalışmanın kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi sınava alır. Sınav, sanatta yeterlik çalışmasının sunumu ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Sınav öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(9) Sınavın tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak, öğrencinin tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışması hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Tezi ve/veya sanatta yeterlik çalışması kabul edilen öğrenciler başarılı olarak değerlendirilir. Bu karar, enstitü ana sanat dalı başkanlığınca sınavı izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi ve/veya sanatta yeterlik çalışması başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir. Sanatta yeterlik çalışması hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışmasını aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak sanatta yeterlik çalışması kabul edilmeyen öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir. Tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışmasında başarılı olamayan öğrencilere talepleri halinde Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin 26 ncı maddesinin dördüncü fıkrasına göre tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Sanatta yeterlik diploması

MADDE 59- (1) Sanatta yeterlik çalışmasında başarılı olan öğrenciye, diğer koşulları da sağlamak kaydıyla YÖK tarafından onaylanan sanat dalının özelliğine göre alanı belirleyen bir diploma verilir. Mezuniyet tarihi tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının teslim edildiği tarihtir.

(2) Sanatta yeterlik çalışması savunmasında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla sanatta yeterlik tezini/çalışmasını bir ay içinde intihâl raporu bulunan basılmış ve ciltlenmiş bir nüshasını ve dijital kopyasını ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan öğrenci sanatta yeterlik diploması almaya hak kazanır. Enstitü yönetim kurulu başvuru üzerine teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde ilişkisi kesilir.

(3) İlgili enstitü tarafından tezin veya çalışmanın tesliminden itibaren üç ay içinde sanatta yeterlik tezinin veya çalışmasının bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere YÖK Başkanlığına gönderilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Programların izlenmesi ve kalite güvencesi

MADDE 60- (1) Lisansüstü eğitim programları, Senato tarafından belirlenecek kalite güvencesi vizyonu ve standartları esas alınarak yürütülür. Üniversitenin kalite güvence modeli ve öz değerlendirme uygulamalarına tabi olarak gerçekleştirilir.

Hüküm bulunmayan hâller

MADDE 61- (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulmayan hâllerde, 2547 sayılı Kanun ile ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 62- (1) 26/11/2016 tarihli ve 29900 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hacettepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş hükmü

GEÇİCİ MADDE 1- (1) 47 nci maddenin üçüncü fıkrası ve 58 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen koşullar, 2026-2027 eğitim-öğretim bahar yarıyılı başlangıcı itibarıyla doktora/sanatta yeterlik sınavına girmemiş öğrencilere uygulanır.

Yürürlük

MADDE 63- (1) Bu Yönetmelik 2026-2027 eğitim-öğretim bahar yarıyılı başında yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 64- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Hacettepe Üniversitesi Rektörü yürütür.